

คำนำ

แบบฝึกสภาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสภาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีเหตุผลมีความเป็นระเบียบ รู้จักการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ผู้เขียนหวังว่าแบบฝึกสภาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เล่มนี้ คงเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพได้เป็นอย่างดี เป็นพื้นฐานในการเรียนคณิตศาสตร์ชั้นสูงต่อไป

ด้วยความปรารถนาดี
ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์ภูมิบัณฑิต

สารบัญ

บทที่ 1

จำนวนนับไม่เกิน 100,000 และ 0 1

- การอ่าน การเขียนตัวเลขฮินดูอารบิก ตัวเลขไทย และตัวหนังสือแสดงจำนวน 3
- หลักและค่าของเลขโดดในแต่ละหลักและการใช้ 0 เพื่อยึดตำแหน่งของหลัก 7
- การเขียนตัวเลขแสดงจำนวนในรูปแบบกระจาย 8
- เปรียบเทียบจำนวนและการใช้เครื่องหมาย $=$, $>$, $<$ 11
- การเรียงลำดับจำนวนไม่เกินห้าจำนวน 12
- แบบรูปของจำนวนนับที่เพิ่มขึ้นและลดลงทีละเท่า ๆ กัน 14

บทที่ 2

การบวกและการลบจำนวนนับไม่เกิน 100,000 18

- ทบทวนความหมาย ของการบวก การลบ 19
- ทบทวนการบวกจำนวนที่มีหลักเดียวสามจำนวน 24
- ทบทวนสมบัติการสลับที่และการเปลี่ยนกลุ่มของการบวก 25
- ทบทวนการบวกจำนวนสองจำนวนและสามจำนวนซึ่งมีผลบวกไม่เกิน 10,000 และมีการทด 26
- การหาผลบวกของจำนวนนับที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 100,000 (มีทด) 31
- การลบจำนวนสองจำนวนซึ่งมีตัวตั้งไม่เกิน 100,000 มีการกระจายหนึ่งหลัก สองหลัก สามหลัก สี่หลัก และการตรวจคำตอบ 34
- การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์แสดงการบวก และประโยคสัญลักษณ์แสดงการลบของจำนวนนับไม่เกิน 100,000 และ 0 37
- โจทย์ปัญหาการบวก และการลบ 40
- การสร้างโจทย์ปัญหา 46

บทที่ 3

เวลา 50

- การบอกเวลาเป็นนาฬิกาและนาที 51
- การอ่านและการเขียนบอกเวลาที่มีมหัพภาค (.) หรือ ทวิภาค (:) 54

- การบอกเวลาเป็นชั่วโมงและนาที 59
- การอ่าน การเขียนบันทึกกิจกรรมประจำวันที่ระบุเวลา 64
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเวลาและระยะเวลา 66

บทที่ 4

รูปเรขาคณิต 72

- รูปเรขาคณิตสองมิติ 73
- รูปที่มีแกนสมมาตร 75
- แบบรูปของรูปเรขาคณิตและแบบรูปอื่น ๆ 79
- การประยุกต์ใช้รูปเรขาคณิต 80
- แบบทดสอบ เรขาคณิต 84

บทที่ 5

แผนภูมิรูปภาพ และตารางทางเดียว 87

- การเก็บรวบรวมข้อมูล และจำแนกข้อมูล 88
- การอ่านและเขียนแผนภูมิรูปภาพ 91
- การอ่านและเขียนตารางทางเดียว 96
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับแผนภูมิรูปภาพ และตารางทางเดียว 101

บทที่ 6

เศษส่วน 104

- ความหมาย การอ่าน การเขียนเศษส่วน 105
- การเปรียบเทียบและเรียงลำดับเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน 111
- เศษส่วนที่มีค่าเท่ากัน 113
- การเปรียบเทียบและเรียงลำดับเศษส่วนที่มีตัวเศษเท่ากัน 114
- การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน 119
- การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน 121
- โจทย์ปัญหาการบวกลบเศษส่วน 123

บทที่ 7

การคูณ 127

- ทบทวนความหมายการคูณ 128
- การคูณจำนวนสามจำนวน 134

• การคูณจำนวนที่มีหลักเดียวกับจำนวนที่มีสองหลัก	137
• การคูณจำนวนที่มีหลักเดียวกับจำนวนที่มีสามหลัก	138
• การคูณจำนวนหนึ่งหลักกับจำนวนสี่หลัก	140
• การหาผลคูณของจำนวนหนึ่งหลัก กับ 100 200 ... 900 และการหาผลคูณของ จำนวนหนึ่งหลักกับ 1,000 2,000 ... 9,000	142
• การหาผลคูณของจำนวนสองหลัก กับ 10, 20, 30, ... 90	143
• การคูณจำนวนสองหลักกับจำนวนสองหลักแบบมีการทดและไม่มีการทด	144
• การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า ในประโยคสัญลักษณ์แสดงการคูณ	148
• โจทย์ปัญหาการคูณ	150
• การสร้างโจทย์ปัญหาการคูณ	155

บทที่ 8

การหาร

• ทบทวนความหมายการหาร	159
• ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร	165
• ฝึกการหารยาววิธีลัด	168
• การหาผลหารที่มีตัวตั้งสองหลัก ตัวหารหนึ่งหลักและผลหารสองหลักโดย การหารยาว	169
• การหาผลหารซึ่งมีตัวตั้งเป็นจำนวน 3 หลัก และตัวหารหลักเดียว	170
• การหาผลหารซึ่งมีตัวตั้งเป็นจำนวน 4 หลัก และตัวหารหลักเดียว	171
• การหารที่ไม่ลงตัว	172
• การหาผลหารซึ่งมีตัวตั้งเป็นจำนวนไม่เกินสี่หลัก และตัวหารมีหลักเดียว	174
• การหาผลหารและเศษซึ่งมีตัวตั้งไม่เกินสี่หลัก และตัวหารหนึ่งหลักโดยวิธีหารสั้น ..	176
• การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์ แสดงการหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก ตัวหาร 1 หลัก	178
• โจทย์ปัญหาการหาร	179
• สร้างโจทย์ปัญหาการหารจากสถานการณ์ที่กำหนด	184

บทที่ 9

การวัดความยาว

• การเลือกเครื่องมือการวัดความยาวและหน่วยวัดความยาว	186
• การวัดความยาวสิ่งของหรือระยะทางเป็นมิลลิเมตร เซนติเมตร เมตร	188

• การเปรียบเทียบความยาวและความสัมพันธ์ของหน่วยวัดความยาว	191
• การคาดคะเนความยาว	193
• การบวกและการลบเกี่ยวกับความยาว	195
• การคูณและการหารเกี่ยวกับความยาว	200
• โจทย์ปัญหาการวัดความยาว	204
• แบบทดสอบการวัดความยาว	207

บทที่ 10

การวัดน้ำหนัก

211

• มารู้จักกับเครื่องชั่ง	212
• การเลือกเครื่องชั่ง และหน่วยการชั่ง	213
• การชั่งน้ำหนักเป็นกิโลกรัม กรัม และขีด	215
• การเปรียบเทียบน้ำหนักและความสัมพันธ์ของหน่วยวัดน้ำหนัก	217
• สารการเรียนรู้แกนกลาง : การเปรียบเทียบน้ำหนักโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่าง กิโลกรัมกับกรัม เมตริกตันกับกิโลกรัม	218
• การคาดคะเนน้ำหนัก	219
• การบวกและการลบเกี่ยวกับน้ำหนัก	222
• การคูณ การหารเกี่ยวกับการชั่งน้ำหนัก	227
• โจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับการชั่งน้ำหนัก	233
• แบบทดสอบการวัดน้ำหนัก	235

บทที่ 11

การวัดปริมาตร

239

• การตวง	240
• การเปรียบเทียบปริมาตรความจุและความสัมพันธ์ของหน่วยการตวง	242
• การคาดคะเนปริมาณสิ่งของหรือความจุเป็นลิตร	244
• โจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับการวัดปริมาตร	247
• การบวกและการลบเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ	249
• การคูณและการหารเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ	254
• แบบทดสอบการวัดปริมาตร	259

บทที่
12

เงิน และการบันทึกรายรับ รายจ่าย 262

- ทบทวนลักษณะและค่าของเงิน 263
- การบอกจำนวนเงินเป็นบาทและสตางค์ 265
- การเขียนจำนวนเงินโดยใช้จุดและการอ่าน 271
- การเปรียบเทียบจำนวนเงิน และการแลกเงิน 276
- ความสัมพันธ์ของบาทและสตางค์ 278
- การบวกและการลบจำนวนเงิน 279
- การคูณและการหารจำนวนเงิน 287
- โจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับการเงิน 292
- การอ่านและเขียนบันทึกรายรับรายจ่าย 296

บทที่
13

การบวก ลบ คูณ หารระคน 301

- การวิเคราะห์โจทย์ปัญหา การบวก ลบ คูณ หารระคน 305
- การสร้างโจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หารระคน 310

แนวข้อสอบปลายภาคเรียนที่ 1 315

แนวข้อสอบปลายภาคเรียนที่ 2 335

